

AGERA

EN TIDNING FRÅN AFRIKAGRUPPERNA | AUGUSTI 2020 | NR 3

FEMINISM STÄRKER I KRIS

VÄLKOMMEN TILL ETT FEMINISTNUMMER

"Regeringar och institutioner måste säkerställa att kvinnor och flickor inkluderas och deltar på samma villkor som män i de åtgärder för återuppbyggnad som planeras efter pandemin." Det sa Zo Randrimaro från Madagaskar, som arbetar på vår partnerorganisation WoMin i en panel vi arrangerade om hur pandemin slår mot kvinnors rättigheter. Hela samtalet finns tillgängligt på Afrikagruppernas Facebook.

Kvinnor och flickor drabbas hårdast när samhället stänger ner. Förutom att de som ofta arbetar i informell sektor nu förlorar sin inkomst, utsätts de för ännu mer våld i hemmet. Samtidigt är de en stark kraft i de sociala och strukturella förändringar som behövs för återhämtningen. Därför är det extra relevant med ett feministiskt fokus i detta nummer av AGERA!

En stor eloge till alla solidariska

Tack alla medlemmar och lokalgrupper som stått upp för de mest utsatta under denna kris! Ni har verkat solidariskt, använt er tid, röst och resurser för att mobilisera för en mer rättvis värld. Vi är tacksamma för allt engagemang på det digitala årsmötet. Fantastiskt fina diskussioner när vi antog värdegrunden och val av ny styrelse med bred representation och kompetens. Det tryggar vår resa in i framtiden! Vi välkomnade även en ny ordförande, Anette Zetterlund, som tar över klubban i en mycket spännande tid när vi växlar upp arbetet inför en ny strategi för de kommande fem åren.

Ser fram emot bokmässan och Världens Barn

Hösten drar igång med bland annat bokmässan, även denna digital i år, med många fina program om Sydafrika, solidaritetsrörelsen och mänskliga rättigheter. Håll utkik efter våra seminarier där! Vi vill också flagga för att vi har fina grejer på gång till årets Världens Barn-kampanj i samarbete med Radiohjälpen. Missa inte galan den 2 oktober där vi berättar mer om arbetet med ungas rätt till sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter. Hoppas många är med i kampanjen i år, så värdefullt med alla insatser och insamlingar. Jag önskar alla en givande läsupplevelse i detta feministnummer av Agera. Nu kör vi!

Louise Lindfors
Generalsekreterare
Afrikagrupperna

FOTO: LINDA SVENSSON

FOTO: OTOTO TEAM

Hejlsning
från vår
partner

FEMINISTISK SKOLA I ANGOLA FÖRÄNDRAR VERKLIGHETEN FÖR KVINNOR

De dominerande institutionella och sociala narrativen, från exempelvis rättsliga organ, vårdssystemet och kyrkor i Angola återger kvinnors situation utan att nämna det förtryck och våld de utsätts för. Förtryck och våld som kommer ur komplexa maktstrukturer som patriarkatet, neokolonialismen och kapitalismen.

Lågt välbefinnande bland kvinnor

Kvinnor utgör den största delen av Angolas befolkning, samtidigt är gruppen sämst placerad i rankingar för socialt välbefinnande. Därför avser vi att på djupet ta itu med kvinnornas situation med avseende på de tre maktstrukturerna som nämns ovan.

Startar feministisk skola

Som ett led i detta arbete har Ondjango Feminista genomfört en feministisk skola och ämnar starta fler, ytterligare en redan

i slutet av 2020. Vår feministiska skola är utformad av och för kvinnor. Den är baserad på vår uppfattning att kampen för att förverkliga rättigheter och social rättvisa för kvinnor måste genomföras medvetet, utifrån feministiska verktyg och teorier. Teorier som ifrågasätter och attackerar strukturella ojämlikheter och såväl direkt som indirekt förtryck av kvinnor.

För att stärka kvinnorörelser

Vi fokuserar på utbildning och maximal spridning av information för att stärka våra kvinnorörelser, samtidigt som vi vill expandera verksamheten. Vår största förhoppning är att kvinnor lämnar skolan stärkta och uppmuntrade att förändra sina verkligheter.

Leopoldina Fekayamäle
medlem av Ondjango Feminista

AGERA

Inspiration från Afrikagrupperna till medlemmar och givare

ANSVARIG UTGIVARE Louise Lindfors
ADRESS Tegelviksgatan 40, 116 41 Stockholm
E-POST post@afrikagrupperna.se
HEMSIDA afrikagrupperna.se
TELEFON 08-442 70 60
INSAMLING insamling@afrikagrupperna.se

REDAKTÖR Sofia Gallegos Wallgren och Ann-Sofie Söderberg
LAYOUT Petra Handin
TRYCK Trydells, augusti 2020
OMSLAGSBILD Leopoldina Nacamia och Maria Antonia från ADRA Benguela Angola. Foto: Mitra Mäki

Vill du engagera dig? Gå in på
www.afrikagrupperna.se/medlem

Information om seminarier, möten och annat som är på gång hittar du på
www.afrikagrupperna.se.

90 SVENSK
KONTO INSAMLINGS
KONTROLL

Denna tidning är publicerad med ekonomiskt stöd från Sida. Sida har inte medverkat vid utformningen av materialet och tar ej ställning till eventuella synpunkter som framförs.

STÖRST PANDEMI-BÖRDA PÅ DE MEST MARGINALISERADE

”Jag har inga pengar, jag har använt upp de lilla bidrag jag fått och min mor som arbetar som hushållerska har spenderat hela sin inkomst. Vem kan hjälpa oss nu?”
Frågar Susan Mazula.

Till följd av pandemin lever många under utgångsförbud för att hålla nere smittspridningen. Nu är viktigare än någonsin att berätta varför feminismen är nödvändig, inte bara som ett verktyg för att analysera pandemin och dess konsekvenser, utan även för att hitta andra sätt att organisera oss och visa solidaritet. Den fråga som Susan Mazula ställer, brottas dagligen tusentals fattiga kvinnor från landsbygden med.

Åtstramningar drabbar kvinnor hårt

När en nedstängning av samhället är den rekommenderade åtgärden behövs ett nytt sätt för feminister att agera och visa solidaritet. Restriktionerna tycks följa ett ”samma gäller för alla”-tänk vilket inte alltid fungerar. Afrikanska regeringar bör utveckla restriktioner som är mer lämpliga med tanke på arbetslösheten och den informella strukturen i våra ekonomier.

Även effekter av tidigare åtstramningar synliggörs – sådant som resulterat i problem med kvinnors hälsa, försörjning och rätten till sin kropp.

Ökande våld

Under första månaden av nedstängningen i Sydafrika rapporterade polisministern en ökning av både våld i hemmet och sexuella trakasserier. Ett par månader senare rapporterades även extrema fall av kvinnomord.

Våldet som upplevs av arbetarna i frontlinjen visar tydligt att konsekvenserna av pandemin drabbar olika beroende på genus-, ras- och klasstillhörighet. Som vanligt har kvinnorna glömts bort när man beslutat om åtgärderna mot pandemin. Särskilt har det drabbat de mest marginaliserade – svarta, fattiga, arbetslösa och kvinnor med funktionsvariationer, men även kvinnor på landsbygd och i kåkstäder.

Orättvis fördelning av kostnaderna

I ett patriarkalt samhälle förväntas kvinnor bära omvårdnadsbördan. Feministiska ekonomer har påpekat att i den nuvarande nyliberala ekonomiska modellen hamnar de ekonomiska, sociala och politiska kostnaderna på kvinnor.

I arbetarklasskvinnornas kamp för överlevnad blir det tydligt hur staten, marknaden, familjen och andra institutioner samverkar. De använder hetero-patriarkal kapitalism för att befästa kvinnornas obetalda arbete som till exempel omvårdnad. Över hela världen är det samhället som tar kostnaden för vården – såväl i hemmet som på sjukhus – men inte här. Trots detta ser vi en nedmontering av allt socialt skydd medan vårdbördan fortsätter att växa för kvinnor.

Av Alex Hotz, ILRIG, International Labour Research and Information Group som stöttar fackföreningar och sociala rörelser så att människor kan mobilisera sig och förändra i sina närområden och motverka ojämlika maktförhållanden.

Kvinnor demonstrerar i Kapstaden.

FOTO: JOHANNA LILJEGREN

SRHR-KONFERENSER GER RINGAR PÅ VATTNET

Afrikagrupperna skapar trygga rum för partnerorganisationer där de tillsammans kan diskutera SRHR. Målet är att ge plats för intressanta diskussioner och erfarenhetsutbyten med fokus på hållbara feministiska verktyg. Sedan 2017 har plattformar arrangerats i Maputo, East London och senast i Ponta Do Ouro i Moçambique.

Konferensen 2019 i Moçambique

Förra året träffades partnerorganisationer under temat "Unpacking Power Relations and Sexual and Reproductive Health and Rights: Reimagining and Rethinking Creative Strategies and Tactics". I en by längs Moçambiques södra kust fördjupades kunskapen om sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter i skilda geo-politiska landskap, lika väl som vad feminism betyder i praktiken. Deltog gjorde JASS, SPP, ILRIG, GAPWUZ, Ondjango Feminista, AMODEFA, UNDE, Othoko, UNAC, Positive Vibes, WLC, LVC och hemsjukvårdare från Sydafrika och Zimbabwe.

"Plattformar som dessa är få, där jag får träffa mina afrikanska systrar och lära mig mer om feminism" (Deltagare, 2019)

Behöver vi bli mer radikala?

Samtalen berörde tillgången till hälsotjänster och säkra aborter, det ökande sexuella våldet, farliga kulturella riter och kvinnors situation på landsbygden när klimatförändringarna ökar. En viktig lärdom var att kvinnors situation är annorlunda i stads- och landsbyggsamhällen. En annan lärdom deltagarna fick var att de behöver se feminism som ett viktigt åtagande i sina organisationer, de bör vara mer radikala och respektera sina kroppar.

Deltagare organiserar nya kvinnogrupper

Joline deltog på konferensen i East London 2018 och har varit aktiv i sydafrikanska Surplus People Project, SPP:s arbete med trygga rum för kvinnor och deras matsuveränitetskampanj. Hon berättar för Afrikagrupperna att hon efter plattformen hittat mod att bryta upp från en våldsam

relation. Joline har i sitt område börjat organisera en kvinnogrupp som går under namnet "Switch On".

"Trygga rum för kvinnor gav mig en boost så jag kan stå upp för mig själv. Det gav mig mod" (Joline, 2018)

Byggstenar till regional feministisk rörelse

Vi är glada över de ringar på vattnet SRHR-konferenserna gett. Afrikagrupperna ser att organisationer tar med sig perspektiv, nya samarbeten och kunskap hem till respektive land och ser förhoppningsvis dessa som byggklossar i skapandet av en regional rörelse. Trygga rum är avgörande för långsiktig förändring och motiverar Afrikagrupperna att arrangera fler plattformar framöver.

Alla deltagare från våra partnerorganisationer på SRHR-konferensen 2019 i Moçambique.

FOTO: ANNA NORSTRAND

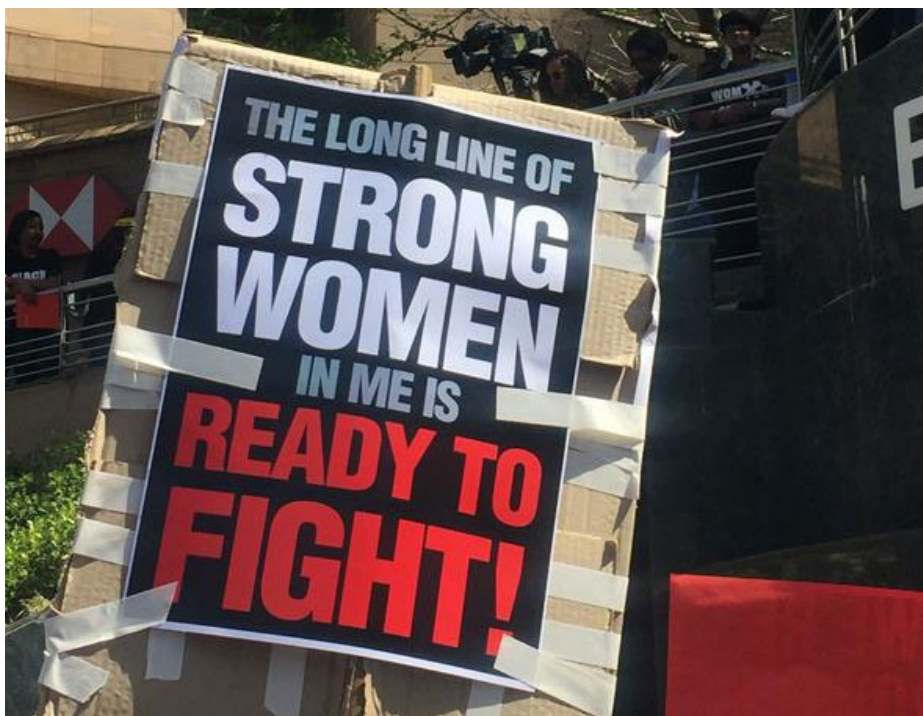

FOTO: ANNA NORSTRAND

Demonstrationen i Sandton, Johannesburg, mot det ökande kvinnovåldet i Sydafrika. September 2019.

SÅ ATT KVINNOR OCH FLICKOR KAN NÅ SIN FULLA POTENTIAL

Vi vill ständigt flytta fram vår feministiska position i kampen mot ökat strukturellt förtryck, sexuellt våld och patriarkala normer. Våra partner och feministiska rörelser i södra Afrika utgör motkrafter till politik som kränker mänskliga rättigheter, minskar tillgången till SRHR och hotar vår planet. Några exempel:

Trygga arenor i Namibia

Women's Leadership Center, WLC, satsar på utbildning och trygga arenor för kvinnor och flickor i Namibia. Viktiga målgrupper är unga kvinnor, framför allt San-kvinnor, som utsätts för skadliga kulturella traditioner och riter. WLC anordnar årligen en feministisk festival som för samman aktivister, kollektiv och organisationer. WLC menar att sådana arenor för kreativa dialoger och engagemang saknas i Namibia, men att det är där förändringen börjar.

Förbud mot barnäktenskap i Moçambique

I Moçambique antogs förra året äntligen lagen som förbjuder barnäktenskap. En lag som AMODEFA varit med och drivit fram.

Den förbjuder, utan undantag, äktenskap med barn under 18 år – eller snarare tvångsäktenskap, 'forced unions' då barn aldrig kan ge samtycke till giftermål. I Moçambique är nästan hälften av flickorna gifta före 18 års ålder och en av tio före sin femtonde födelsedag, vilket ofta medför att flickor hoppar av skolan med förvärrad fattigdom som följd. De blir även mer sårbara för sexuella övergrepp och tidiga graviditeter. Lagen är ett resultat av strategiskt påverkansarbete och en stark övertygelse om barns rättigheter.

Feministiskolor i Angola

I Angola ifrågasätter Ondjango Feminista patriarkala strukturer och driver kampen för rätten till abort, som fortfarande är straffbart med upp till 10 års fängelse. På deras feministiskolor kombineras kvinnors praktiska erfarenheter med feministisk teori. Även Rural Women's Assembly arbetar med feministiskolor och har i tio år kämpat för att försvara den kollektiva rätten till mark, hav, frön, vatten och andra ekosystem i regionen, utifrån ett feministiskt perspektiv.

A FEMINIST CONVERSATION ON COVID19

"We need a feminist language"

But what is a feminist language?

An expression of the deep yearnings from the heart, of things that matter to us. A language that is visible and able to convict those that pretend not to hear us.

Why do they not hear us?

They have build walls around themselves and therefore cannot see or hear us.

How do we break that wall?

Through collectively dismantling that wall but also building spaces where we hold each other up

Lets build a language that define us;

A language that connects and hold us together

A language that denotes humanity

A language that speaks to timeless truths

A language that bridges the conceptual and reality

A language that bridges the past and present

A language that questions names that are forced upon us

A language that expresses our being.

Anna Ushamba

May 2020

FOTO: MITRA MAKI

REST IN POWER SÖREN LINDH

Det är svårt att ge en bild av Afrika-grupperna utan att nämna Sören Lindh. Sören var en av dem som bildade Afrikagrupperna på 1960-talet och var en aktiv solidaritetskämpe in i det sista.

De senaste åren låg hans fokus främst på Västsaharas kamp för frihet. Sörens engagemang inom Afrikagrupperna kan beskrivas som framåtblickande och drivande, vilket i backspeglar varit avgörande för att Afrikagrupperna utvecklat sin verksamhet i en föränderlig värld.

Startade insamlingen

I sitt omfattande solidaritetsarbete tog Sören initiativet att starta Södra Afrika-insamlingen. Vid den tiden hade Afrikagrupperna förvisso en stabil finansiering via SIDA men Sören såg behovet av att Afrikagrupperna också hade en egen insamling, ett 90-konto som garanterade insyn och god kontroll.

Sörens arbete för att bredda och säkra finansiering gav resultat och 1988 registrerades Södra Afrikainsamlingen med det välkända pg numret 90 03 37-7. När detta skrivs har Södra Afrikainsamlingen sammanlagt samlat in över 135 miljoner kronor!!!

Marcelino dos Santos från Frelimo med Sören Lindh till vänster och Hans Persson från ARO (Afrikagruppernas rekryteringsorganisation) under ett möte år 1982.

Möjliggjort kampanjer – och vår legitimitet

Tack vare den egna insamlingen har Afrikagrupperna kunnat driva frågor utan extern finansiering. Vinkampanjen och Västsahara är två exempel på frågor som vår egen insamling möjliggjort. Men det kanske allra viktigaste med den egna insamlingen är att den ger Afrikagruppernas arbete legitimitet.

Att människor väljer att stötta oss visar på civilsamhällets förtroende för vårt arbete. Och ett starkt, engagerat civil-

samhälle är ju vad Afrikagrupperna tror är vägen mot en rättvis värld!

Den 11 maj 2020 avled Sören Lindh efter en tids sjukdom. Afrikagrupperna tackar alla som gett en gåva till Sörens minne och vi tackar Sören för att vi har ett 90-konto att ta emot gåvorna via.

Kampen fortsätter, A Luta Continua! Rest in Power, Sören Lindh!

Önskas: En fast relation! Bidra regelbundet!
Södra Afrika-insamlingen Pg: 90 03 37-7

En av de första dekalerna för vårt 90-konto.

DIGITAL STUDIECIRKEL PÅ ABF I HÖST!!!

Vill du tillsammans med andra intresserade öka din kunskap om alternativ till dagens globala & ohållbara matproduktionssystem?

Anmäl dig till den digitala studiecirkeln "The future is female farming" som Afrikagrupperna håller genom ABF Stockholm i höst.

Vi kommer att fördjupa oss i frågor om matsuveränitet & ekofeminism samt bjuda in gästföreläsare från våra partnerorganisationer.

Cirkeln hålls på distans & startar den 19 oktober. Läs mer & anmäl dig via Afrikagruppernas eller ABFs hemsida.

FOTO: GÖTEBORGS AFRIKAGRUPP (GAG)

Göteborgs Afrikagrupp demonstrerar i solidaritet med alla kvinnor som inte kan göra det.

FEMINISTISKT FOKUS I GÖTEBORG

Den 8 mars varje år demonstrerar Göteborgs Afrikagrupp (GAG) under parollen "Women's rights are global", för att visa solidaritet med kvinnor världen över. Kvinnor som kanske inte kan demonstrera och som drabbas hårdast i konflikter, av fattigdom och i pandemier.

Från vin till Västsahara

Däremellan har vi i Göteborgs Afrikagrupp ett feministiskt fokus i allt från våra

aktioner i kampanjen Rättvis vinhandel till arbetet för ett fritt Västsahara.

Kvinnors utsatthet för hiv

Vi deltar också i WAD-nätverket (Nätverket för Världsaidsdagen), där GAG idag är den enda globala rösten. Genom vårt deltagande där lyfts frågan om hur kvinnor i Afrika söder om Sahara är de som idag drabbas hårdast av hiv-pandemin.

Text av Ylva Zetterlund, Göteborgs Afrikagrupp

AFRIKAGRUPPERNA HAR FÅTT NY ORDFÖRANDE

Anette Zetterlund valdes till Afrikagruppernas ordförande på årsmötet. Läs hennes krönika här intill.

Bli Afrikagruppernas månadsgivare idag!

Våra månadsgivare – Afrikapartners, är otroligt viktiga. Regelbundet stöd gör det möjligt för oss att arbeta långsiktigt och göra verklig skillnad för människor i södra Afrika. Det skapar trygghet och stabilitet för våra partnerorganisationer som vet att långsiktigt arbete ger bäst resultat. När du betalar via autogiro blir omkostnaderna för vår administration också minsta möjliga och dina pengar gör största möjliga nytta. Registrera dig redan idag på www.afrikagrupperna.se/afrikapartner/ eller skanna QR-koden och swisha ett bidrag.

STYRELSEN HAR ORDET

Digitalt årsmöte, kanske även i framtiden?

Covid-19 gjorde att Afrikagrupperna, precis som alla andra organisationer, fick anpassa sig till omständigheterna – vi hade vårt första digitala årsmöte någonsin i maj 2020. Det blev väldigt lyckat och utvärderingen efteråt visar att de flesta skulle helst se att nästa årsmöte blev en kombination av digitalt och fysiskt möte. Där får vi något att fundera över inför nästa år.

Ny värdegrund antogs

Ett viktigt beslut från årsmötet var att vi antog en ny Värdegrund som ersätter Program och Långtidsplan. En annan väldigt uppskattad programpunkt var att få lyssna på tre lokalgrupper som berättade om sitt arbete under året.

I sedvanlig ordning valdes även ny styrelse. Nike Dahlskog tackades av som ordförande och jag valdes in som ny. Jag började mitt engagemang inom Afrikagrupperna i slutet av 80-talet inom Malmös Afrikagrupp. Jag var med i Afrikagruppernas styrelse som ersättare under 2019/2020. En annan relevant erfarenhet i min roll som ordförande är att jag arbetade som ekonomichef för IM, Individuell Människohjälp mellan 2012–2018.

Nästa år tar vi fram en ny femårsstrategi

Under verksamhetsåret 20/21 kommer en ny strategi tas fram för Afrikagrupperna som kommer gälla för 2022–2027. Strategiperioden sammanfaller med vårt nästa femårsavtal med Sida. Vi kommer inte ha något bryggår med Sida, utan går rakt in i en ny femårsperiod, vilket känns mycket positivt, både utifrån att vi är en relevant partner till Sida, men också utifrån att det är val i Sverige 2022 och det alltid finns en viss osäkerhet i samband med val.

Lokalgrupperna får lämna synpunkter

Styrelsen kommer att ha en arbetsgrupp som jobbar med strategin utifrån vårt perspektiv. Styrelsen kommer också att leda en process där vi bjuder in alla lokalgrupper att komma med synpunkter. Vi återkommer i höst med hur den processen ska se ut, men strategin kommer förmodligen gå ut på en remissrunda dec 2020–feb 2021.

I solidaritet!

Anette Zetterlund
Ordförande Afrikagrupperna

BARNNS RÄTTIGHETER

STÄNGER INTE NER

För alla barns rätt till hälsa, skola och trygghet

I länder med utbredd fattigdom och begränsad sjukvård blir konsekvenserna av covid-19 förödande. Under en pandemi minskar inte behoven – de ökar. Stöd därför AMODEFAs arbete för barn och ungas tillgång till ungdomsvänliga hälsokliniker och lokalanpassad sexualundervisning i skolor.

Kontakta medlem@afrikagrupperna.se om du vill ha tips på hur du kan engagera dig för Världens Barn!

 Världens Barn
Radiohjälpen 90 1950-6

STARTA EN DIGITAL INSAMLING

PÅ VARLDBARN.SE

TILLSAMMANS FÖRÄNDRAR VI LIV

Afrikagrupperna är en solidaritetsorganisation som arbetar för en värld där alla människor har lika rättigheter och möjligheter att påverka sin vardag och framtid.

Genom vår verksamhet förändras och förbättras tusentals liv varje dag. För att minska fattigdomen arbetar vi tillsammans med lokala organisationer i Angola, Moçambique, Namibia, Sydafrika och Zimbabwe.

I vårt arbete fokuserar vi på tre områden, rätten till levnadslön, rätten till din kropp och rätten till Afrikas resurser. Vi stödjer även

kampen för ett fritt Västsahara. Afrikagrupperna är en medlemsorganisation med lokalgrupper över hela Sverige. I Sverige sprider vi information och bildar opinion för global rättvisa.

Stöd vårt viktiga arbete genom att skänka en gåva, PG 90 03 37-7 eller Swisha till 90 03 37 7. Ditt bidrag förändrar liv!

WEB afrikagrupperna.se
TWITTER twitter.com/afrikagrupperna
FACEBOOK facebook.com/afrikagrupperna
INSTAGRAM instagram.com/afrikagrupperna